

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія

**25 РОКІВ СТАНОВЛЕННЯ СУМСЬКОЇ
ФІЛІЇ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ: СЛАВЕТНА
ІСТОРІЯ ТА ГОРИЗОНТИ
МАЙБУТНЬОГО**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

(21-22 лютого 2020 року)

**Суми – 2020
Видавничий дім «Ельдорадо»**

УДК 34
ББК 67
Р66

*Рекомендовано до друку вченою радою Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ,
протокол № 1 від 08 січня 2020 року*

Редакційна колегія:

Лукаш С. С., доктор юридичних наук, професор (голова редколегії);
Вашенко С. С., доктор юридичних наук, доцент;
Василенко В. А., кандидат філологічних наук, доцент;
Демиденко Н. М., кандидат історичних наук, старший науковий співробітник;
Дуравкіна Н. І., кандидат юридичних наук;
Колесник М. О., старший викладач;
Лук'янихіна О. А., кандидат економічних наук, доцент;
Панасюк О. В., кандидат юридичних наук, доцент.

Р66 25 років становлення Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ: славетна історія та горизонти майбутнього: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 лютого 2020 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2020. – 424 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «25 років становлення Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ: славетна історія та горизонти майбутнього» з проблем юриспруденції, економіки, філософії, історії, психології, лінгвістики, освіти, євроінтеграції на шляху сучасного державотворення в Україні.

УДК 34
ББК 67

Науменко К. С. Ознаки особистих немайнових прав фізичної особи, що забезпечують її соціальне буття	55
Розгон О. В. Правова природа обмежень прав, які передаються за договором про трансфер технологій	57
Садикова Я. М. Забезпечувальні заходи під час виконання рішень про стягнення аліментів	58
Секція 3. Шляхи розвитку трудового, земельного, екологічного, адміністративного, фінансового, господарського права і процесу у демократичному суспільстві	61
Viciunas Gediminas Measurements of police performance	61
Боднарчук О. Г. Проблеми правового регулювання відносин щодо користування чужою земельною ділянкою на прикладі суперфіцію за законодавством України	63
Бортник С. М. Деякі питання щодо правового регулювання робочого часу поліцейських	65
Брусакова О. В. Зарубіжний досвід державного регулювання в галузі авіаційного транспорту	69
Валко Петрос Деякі аспекти відповідальності адвоката як суб'єкта надання безоплатної вторинної правової допомоги в адміністративному судочинстві України	71
Ващенко С. С. Завдання адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції України	73
Грищенко Р. С. До проблеми імплементації в національне законодавство європейського досвіду правового регулювання дисциплінарної відповідальності	75

		Effective	Ineffective	Difficult to answer
1.	Vinnitsia	49,4	43,4	7,2
2.	Volyn	48,4	32,8	18,9
3.	Dnipropetrovsk	24,4	67,2	8,4
4.	Donetsk	47,9	34,8	17,4
5.	Zhytomyr	32,4	63,2	4,3
6.	Transcarpathian	43,1	46,3	10,6
7.	Zaporizhzhia	34,2	52,9	12,9
8.	Ivano-Frankivsk	42,5	36,5	21,0
9.	Kyivska	22,3	55,5	22,2
10.	Kyivcity	17,8	62,5	19,7
11.	Kirovogradska	38,3	43,6	16,1
12.	Lugansk	40,5	42,6	17,0
13.	Lviv	39,2	46,6	14,2
14.	Mikolajiv	33,8	57,0	19,2
15.	Odesa	24,2	49,7	26,1
16.	Poltava	27,9	59,8	12,4
17.	Rivne	45,9	43,5	10,6
18.	Sumy	38,6	45,2	16,3
19.	Ternopil	53,7	36,5	9,8
20.	Kharkiv	33,6	44,6	21,8
21.	Kherson	27,0	57,8	15,2
22.	Khmelnytsky	39,4	25,6	29,5
23.	Cherkassy	20,3	48,1	31,6
24.	Chernivtsi	38,6	46,7	14,7
25.	Chernihiv	35,4	47,7	16,9

Reference sources

1. Law on National Police of Ukraine <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
2. A. Myhill; K. Beak. Public confidence in the police. NPIA Research, analysis and information, UK, 2008.
3. M. Van Craen; W. G. Skogan. Trust in the Belgian police: the importance of responsiveness. European journal for Criminology. Vol. 12 (2), p. 129-150.

УДК 349.414:332.3:347.233(477)

Олег Григорович БОДНАРЧУК,

професор кафедри господарського права та процесу Навчально-наукового інституту права Університету державної фіскальної служби України, доктор юридичних наук, професор

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3211-1843>

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ НА ПРИКЛАДІ СУПЕРФІЦІЮ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

В контексті великих будівельних проектів, на сьогодні досить часто, використовується такий спосіб отримати право користуватися чужою земельною ділянкою для забудови, як суперфіцій.

Зокрема, кардинальні перетворення у галузі відносин з приводу землі, які запроваджені закріпленням у ст. 14 Конституції України (1) права власності на землю, призвели до створення системи речових прав на земельні ділянки, серед

яких одним з найбільш наближених за змістом до права власності на земельну ділянку є право користування чужою земельною ділянкою забудови (суперфіцій).

Зауважимо, що у законодавство України цей інститут був введений ЦК України 2003 р. З внесенням змін до Земельного кодексу України 2001 р., а саме з прийняттям 27 квітня 2007 р. Закону України, яким внесені істотні зміни до Земельного кодексу України (2) у частині видів права земельного сервітуту, а також прийняття 16 вересня 2008 р. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву» (3), який доповнив Земельний кодекс Главою 16-1, що стосується прав користування чужою земельною ділянкою для забудови. Зокрема, мова йде про особистий земельний сервітут. Разом з тим, за законодавством України, до особистих земельних сервітутів належать суперфіції.

Відтак, відповідно до ст. 413 ЦК України власник земельної ділянки має право надати її в користування іншій особі для будівництва промислових, побутових, соціально-культурних, житлових та інших споруд і будівель (суперфіцій). Визначення суперфіцію в цій нормі нема, проте конкретизуються положення ЦК про право власника на розпорядження власним майном (у цьому випадку – земельною ділянкою), шляхом передачі її іншій особі під забудову (вказана дія не призводить до припинення права власності особи на надану земельну ділянку). Однак, право власника надавати своє майно в користування для забудови ще не є суперфіцією, а лише передумовою його виникнення (4, с. 119).

Н. В. Ільків проаналізувавши норми гл. 34 ЦК та гл. 16-1 ЗК, сформулював наступне поняття суперфіцію як «речове, спадкове і відчужуване право володіти та користуватися у межах встановлених договором строків чи безстроково чужою земельною ділянкою за плату виключно з метою здійснення забудови» (4, с. 119).

Потрібно зазначити, що здійснення забудови на чужій земельній ділянці тепер, як правило, здійснюється через договірні конструкції, передбачені Цивільним та Земельним кодексами України, Законом України «Про оренду землі», а саме через суперфіціарний договір (ст. 413 ЦК, ст. 102-1 ЗК) та договір оренди земельної ділянки під забудову (ст. 93 ЗК, ст. 13 Закону «Про оренду землі»). Забудову чужої земельної ділянки також можна здійснювати на підставі отримання її у постійне користування згідно із ст. 92 ЗК (однак чітке законодавче визначення кола об'єктів (лише землі державної та комунальної власності) та суб'єктів права постійного користування (підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності; громадські організації інвалідів України, їх підприємства (об'єднання), установи та організації; релігійні організації України, статути (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, винятково для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності) обмежує можливість застосування цієї норми (4, с. 118).

Потрібно відмітити, що правове регулювання здійснення забудови на чужій земельній ділянці не є досконалим. Зокрема, існує багато проблем правового регулювання відносин щодо користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій), такі як відсутність у законодавстві вимог до форми договорів про встановлення права користування чужою земельною ділянкою для

забудови (суперфіцію), відсутність істотних умов договору суперфіцію, відсутності спеціальних вимог передбачених для недійсності або розірвання договору про встановлення суперфіційного права та припинення користування земельною ділянкою, тощо. Ми підтримуємо думку вчених, які вважають, що варто на законодавчому рівні, розмежувати у Земельному кодексі України правове регулювання емфітевзису та правове регулювання суперфіцію, присвятити їм окремі статті. Крім того, слід доповнити дану главу Земельного кодексу України нормами про оплату емфітевзису та суперфіцію, положеннями про права та обов'язки емфітевта та суперфіціарія (5, с. 119).

Список бібліографічних посилань:

1. Конституція України від 28. 06. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141.
2. Земельний кодекс України / Верховна Рада України. К.: Парлам. вид-во. 2002. С. 27.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву: Закон України від 16 вересня 2008 року. URL: <http://zakon.pau.uu/doc/?code=509-17> (дата звернення 11. 01. 2020).
4. Ільків Н. В. Суперфіцій як альтернативний спосіб набуття права на забудову земельної ділянки. *Науковий вісник*. № 2. 2010. С. 117–127.
5. Бондарчук Н. В., Ковальська Я. В. Проблеми правового регулювання емфітевзису і суперфіцію за законодавством України. *Вісник Запорізького національного університету*. № 3. 2013. С. 115–119.

УДК 349. 2

Сергій Миколайович БОРТНИК,

перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6994-6086>

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сьогодні поліцейські здійснюють надважливі для суспільства та держави завдання, а саме: а) забезпечення публічної безпеки й порядку; б) охорону прав і свобод людини, а також інтересів суспільства й держави; в) протидію злочинності; г) надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

З огляду на важливість завдань і функцій, що покладаються на Національну поліцію, цілком логічним є те, що, по-перше, до її працівників мають висуватися особливі вимоги, а по-друге, вони повинні користуватися посиленими гарантіями реалізації їхніх трудових прав. Однак різка зміна векторів указанного сектору державної діяльності призвела до появи великої кількості «білих плям» у законодавстві, яке регулює діяльність Національної поліції, що не дає змогу працівникам цього органу якісно виконувати свої повноваження. Дана ситуація обумовлює необхідність наукового вивчення проблематики реалізації трудових прав поліцейських, а саме проведення аналізу загальних і специфічних аспектів правового статусу цієї категорії найманих працівників.